

© KRIS THIELEMANS

WAT GEEFT DE CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ AAN?

De cashflowbarometer geeft een zicht op de rentabiliteit van de verschillende sectoren in de intensieve veehouderij in Vlaanderen. Behalve de rentabiliteit op jaarbasis voor de jaren 2012 tot 2016, worden voor 2017 de cashflows voor drie kwartalen weergegeven. De analyse voor de varkens-, melkvee- en de pluimveesector gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Zo krijgen we een beeld van de gemiddelde rentabiliteit van de sector.

– Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

Aangezien het om sectorgemiddelde cashflows gaat, moeten de cijfers met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden op individueel bedrijfsniveau. De verschillen in rentabiliteit tussen bedrijven kunnen namelijk erg groot zijn.

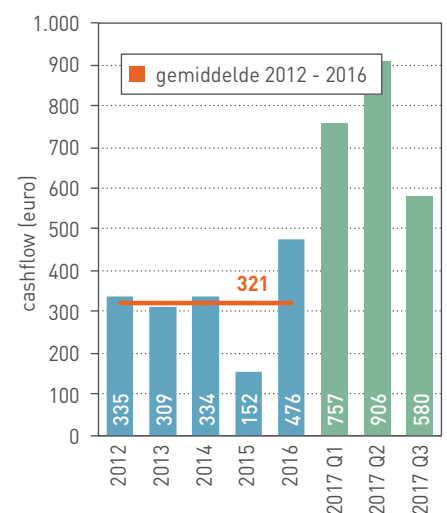
Wat is cashflow?

Het begrip cashflow is een interessante economische parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is niet meer of minder dan het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen. Cashflow gaat met andere woorden over de toestand van de portefeuille. Let wel, er bestaan verschillende definities van cashflow. De hieronder gehanteerde cashflow is de 'operationele cashflow'. Deze wordt berekend door van de

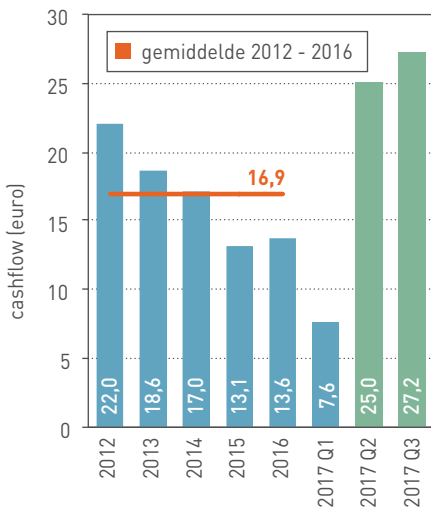
bedrijfsinkomsten de bedrijfsuitgaven af te trekken, echter zonder de leninglasten (kapitaalsaflossingen en rentes) in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergegeven cashflows niet meegeteld, aangezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde activiteit. Als we van de operationele cashflow de leninglasten, mestafzetkosten en pachten aftrekken en de premies erbij tellen, dan bekomen we de beschikbare cashflow – ook 'vrije cashflow' genoemd. Dit is wat er werkelijk overblijft om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

Zeugenhouderij Figuur 1 geeft de gemiddelde operationele cashflow per produc-

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug per jaar - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

hiervan was een daling van het aantal zeugen in Europa, met minder biggen tot gevolg, gecombineerd met een behoorlijke vraag naar biggen door de gunstigere conjunctuur in de vleesvarkenshouderij. In het derde kwartaal van dit jaar daalden de biggenprijzen, wat een jaarlijks weerkerend fenomeen is. Het resultaat is een lagere cashflow per zeug (580 euro) die wel nog ruim boven het langjarig gemiddelde uitkomt. Voor het vierde kwartaal wordt een verdere daling van de cashflow verwacht door de traditioneel lagere biggenprijzen in het najaar.

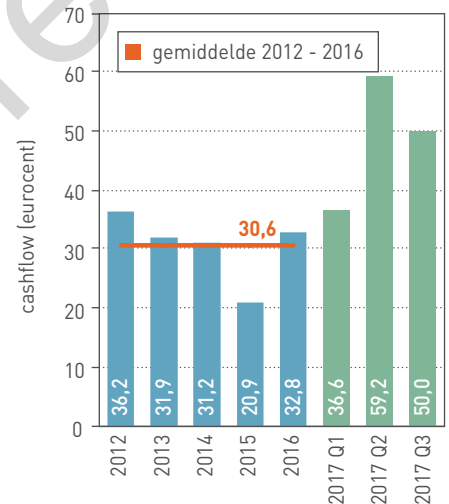
Vleesvarkenshouderij In figuur 2 wordt de evolutie van de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) weergegeven per afgeleverd vleesvarken voor de periode 2012-2016 en voor de eerste drie kwartalen van dit jaar. De

dit jaar, dat traditioneel het zwakste kwartaal van het jaar is voor de vleesvarkenshouderij, werd de cashflow hierdoor gedrukt. In het tweede en derde kwartaal 2017 werden cashflows gerealiseerd die ruim boven het gemiddelde liggen. De huidige verbetering van de rentabiliteit in de vleesvarkenshouderij is onder meer toe te schrijven aan de sterk toegenomen export van varkensvlees naar China en de lichte daling van het aanbod van vleesvarkens in Europa, met betere prijzen als resultaat. Of deze gunstige situatie in het vierde kwartaal aanhoudt is nog onzeker. De vleesvarkensprijzen zijn de eerste weken van het vierde kwartaal namelijk sterk gedaald, maar ook de biggen- en de voederprijzen daalden.

Gesloten varkensbedrijven Op de gesloten varkensbedrijven bedroeg de operati-

Op de gesloten varkensbedrijven bedroeg de operationele cashflow (exclusief kredietlasten en mestafzetkosten) voor de periode 2012-2016 gemiddeld ruim 30 euro per afgeleverd vleesvarken.

Figuur 3 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken op gesloten varkensbedrijven - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

tieve zeug weer voor de jaren 2012 tot 2016 en voor de eerste drie kwartalen van 2017. Onder 'gemiddeld' verstaan we een zeugenbedrijf met 300 productieve zeugen in het vierwekensysteem, met een productiegelat van 28,3. In de zeugenhouderij bedroeg de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 gemiddeld 321 euro per productieve zeug. Met een gemiddelde operationele cashflow van 476 euro per zeug was de rentabiliteit in 2016 ruim boven gemiddeld. Dit sterke resultaat is volledig toe te schrijven aan de biggenprijzen die vanaf begin 2016 sterk stegen. In de eerste jaarhelft 2017 trokken de biggenprijzen verder aan tot een historisch hoog niveau. De oorzaak

cijfers hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij de biggen aangekocht worden. In de zuivere vleesvarkenshouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de periode 2012-2016 circa 17 euro per afgeleverd vleesvarken. De cashflow voor 2016 was met 13,6 euro per afgeleverd vleesvarken opnieuw beneden gemiddeld en vergelijkbaar met die van 2015. Vanaf het tweede semester van 2016 trokken de vleesvarkensprijzen wel aan, om in de eerste jaarhelft van 2017 verder door te stijgen. Anderzijds drukten de hoge aankooprijzen voor de biggen in 2017 wel op de cashflows in de zuivere vleesvarkenshouderij. Vooral in het eerste kwartaal van

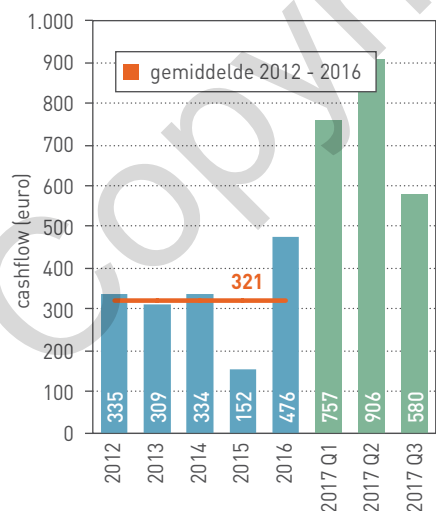
onele cashflow (exclusief kredietlasten en mestafzetkosten) voor de periode 2012-2016 gemiddeld ruim 30 euro per afgeleverd vleesvarken. De rentabiliteit voor het jaar 2016 was met een cashflow van 32,8 euro per afgeleverd vleesvarken iets boven het gemiddelde van de laatste vijf jaar. In de eerste drie kwartalen van 2017 is de rentabiliteit op gesloten varkensbedrijven veel positiever. De operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken bedraagt voor de eerste drie kwartalen samen bijna 50 euro.

Melkvee

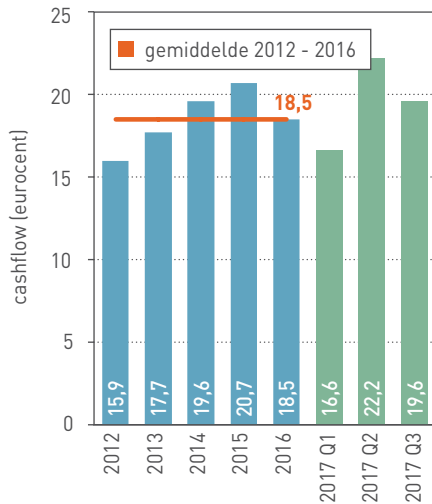
Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan wat premies, mestaf-

zetkosten en pachten betreft, worden deze niet meegeteld in de operationele cashflows. Figuur 4 geeft de evolutie van de gemiddelde cashflow weer in cent per liter melk voor de jaren 2012-2016 en voor de eerste drie kwartalen van dit jaar. De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2012-2016 bedroeg circa 12 cent/liter. De weergegeven cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald, wel met de Comeos-toeslag in 2016. Met een gemiddelde operationele cashflow van 8,6 cent per liter was de rentabiliteit in 2016 ongezien slecht. Rekening houdend met de kredietlasten (kapitaalsaflossingen + rentes) die in Vlaanderen gemiddeld bijna 9 cent/liter bedragen, de mestafzetkosten, de pachten en de premies, resulteerde dit voor een gemiddeld melkveebedrijf in een negatieve beschikbare cashflow. De belangrijkste reden hiervoor was de lage melkprijs, het gevolg van een Europees overaanbod van melk na het wegvallen van het melkquotum. De hoge melkrijzen (vanaf het vierde kwartaal van 2016) zorgden in de eerste drie kwartalen van 2017 voor hoge cashflows. Door de mondiaal gestegen vraag

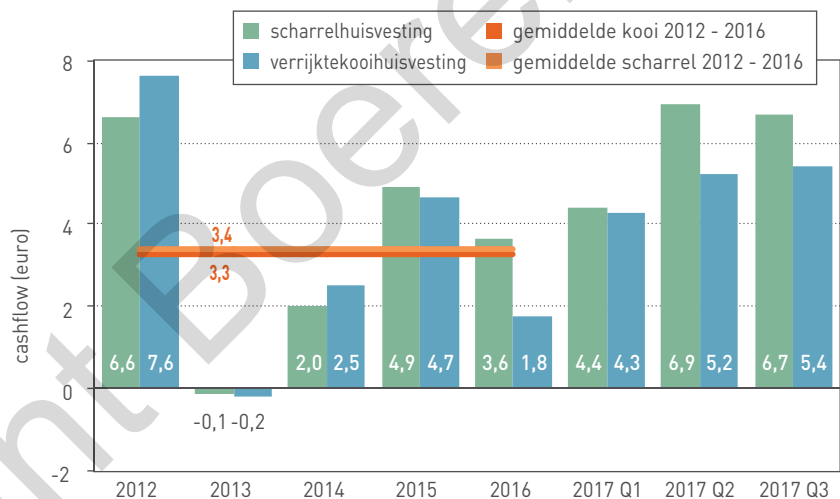
.....
2017 wordt wellicht een topjaar voor de melkveehouderij.

Figuur 4 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 6 Evolutie operationele cashflow per leggen per jaar - Bron KBC Land- en Tuinbouwcenter

en het beperkter melkaanbod, evolueerden de melkrijzen en dus ook de cashflows in de positieve zin. Ook voor het vierde kwartaal zijn de vooruitzichten gunstig, waardoor 2017 wellicht een topjaar voor de melkveehouderij wordt.

Pluimvee

Braadkippenhouderij Figuur 5 illustreert de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip in de periode 2012-2016 en in de eerste drie kwartalen van 2017.

In de braadkippenhouderij bedroeg de cashflow exclusief kredietlasten voor de jaren 2012-2016 gemiddeld 18,5 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat in deze periode de rentabiliteit erg stabiel was. In 2016 zien we echter een kentering. Door het verhoogd braadkippenaan-

bod in Europa zakte de cashflow wat weg. Doordat het vierde kwartaal traditioneel het zwakste kwartaal is, verwachten we ook voor 2017 een lagere cashflow per braadkip. Positief is dat de voederrijzen eveneens een dalende trend vertonen.

Leghennenhoudery In figuur 6 wordt de gemiddelde operationele cashflow per leggen weergegeven voor 2012-2016 en voor de eerste drie kwartalen van dit jaar, zowel voor de verrijktekooi- als de scharrelhuisvesting. Merk op dat het in de leghennenhoudery gebruikelijk is om een deel van de markschommelingen in te dekken via contracten.

In de leghennenhoudery bedroeg de sectorgemiddelde operationele cashflow per leggen (exclusief kredietlasten) voor de periode 2012-2016 ongeveer 3,3 euro in de verrijktekooihuisvesting en circa

3,4 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren. Sinds 2015 liggen de operationele cashflows voor de scharrelhuisvesting systematisch boven deze voor de kooihuisvesting, het gevolg van het verschil in de eierrijzen voor de twee huisvestings-systemen.

2017 laat voor de eerste drie kwartalen positieve resultaten zien, zowel voor de kooi- als voor de scharrelhuisvesting. Deze zijn het gevolg van de behoorlijke eierrijzen. De fipronilcrisis gooide voor de getroffen bedrijven echter roet in het eten. Bedrijven die wel eieren kunnen leveren, profiteren de laatste weken van de zeer hoge eierrijzen. ■